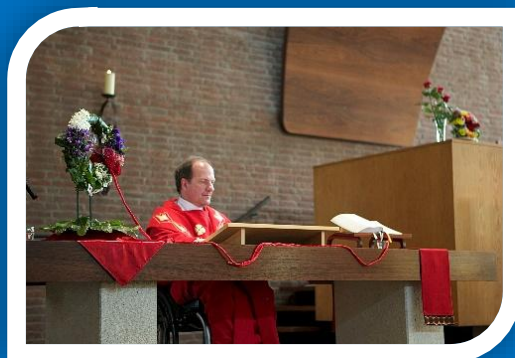

'Samen verder'

Activiteitenboekje Protestantse gemeente Bolnes-IJsselmonde seizoen 2026-2027

Inzamelen Voedselbank

Concert Thea en Marie-Christine

Excursies

Symbolische schikkingen

Gedenken

Nevendienst

De Commissie Opbouwwerk dankt allen die gegevens ter beschikking stelden voor dit activiteitenboekje. We hebben het met plezier samengesteld.

Wij hopen dat dit boekje u aanspreekt en verder helpt.

Bent u enthousiast? Attendeer er dan anderen op. Neemt u gerust een Activiteitenboekje of het kerkblad de Verbinding mee om weg te geven!

Veel plezier en een inspirerend seizoen gewenst. Graag tot ziens!

Addy Bakker, Carla Tims,

Janny van der Voort, Wil Wendrich

Ds. Stephan Kurtzahn

Protestantse Gemeente Bolnes-IJsselmonde

Vanaf 1 januari 2027 zijn de Kerk aan de Maas en de Groene Tuinkerkerk één gemeente, de Protestantse Gemeente Bolnes-IJsselmonde. We hebben geprobeerd om alle informatie al aan te passen naar de nieuwe situatie. Tot 1 januari 2027 heeft elk kerkgebouw zijn eigen website, daarna wordt de nieuwe website gebruikt:

www.protestantsegemeentebolnes-ijsselmonde.nl.

Ook onze kerkbladen worden samengevoegd naar een nieuwe uitgave die de Verbinding heet.

Kerkgebouw 'Kerk aan de Maas'

Pretoriusstraat 56, 2987 AK Ridderkerk,
0180 418508

Website: www.pgbolnes.nl

Kerkgebouw 'Groene Tuinkerkerk'

Groene Tuin 353, 3078 KG Rotterdam
010 4824956

Website: www.groenetuinkerkerk.nl

Contactgegevens

Predikant

Ds. Stephan Kurtzahn, 06 499 10403, stephankurtzahn@kpnmail.nl

Commissie Opbouwwerk:

Addy Bakker-de Craen

Carla Tims 010-4827585

Janny van der Voort, 0180 414101 / 06 40018420

Wil Wendrich, 0180 487050 / 06 82066497

Stephan Kurtzahn, 06 499 10403, stephankurtzahn@kpnmail.nl

**Voor activiteiten waarvoor aanmelden nodig is kan dat via het mailadres:
opbouwwerk@pgbij.nl**

Voorzitter kerkenraad:

Henk den Breejen, tot 1-1-2027, 010 4790357 / 06 48872281, hpdenbreejen@planet.nl

Roy de Bruijn, 06 41982984, voorzitter@pgbij.nl

Scriba:

Scriba KadM Wil Wendrich, 0180 487050 / 06 82066497 scriba@pgij.nl

Scriba GTK Bram van Splunter tot 1-1-2027 scriba.gtk@pgbij.nl

College van Kerkrentmeesters:

KadM Jan Luijendijk, 0180 416731

GTK Karel Jungheim tot 1-1-2027, 06-52432530

Coördinator zalenverhuur Kerk aan de Maas:

Marit Leertouwer, 0180 416546 / 06 27212389, beheer.kadm@pgbij.nl

Coördinator zalenverhuur Groene Tuinkerk:

Karel Jungheim, 06-52432530, verhuur.gtk@pgbij.nl

Voor andere adressen/contactpersonen:

kijk op de laatste pagina van ons kerkblad 'de Verbinding' of op www.protestantsegemeentebolnes-ijsselmonde.nl.

Bankrekeningnummers

- Kerk:
ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente Bolnes-IJsselmonde
- Diaconie:
Rabobank NL 14 RABO 0373 7451 68 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Bolnes-IJsselmonde

Wilt u financieel bijdragen aan de activiteiten? Dan staat er bij elke activiteit een spaarpot waar u iets in kunt doen.

Er is ook een QR-code, zodat u via uw mobiel kunt doneren. Er staat een standaardbedrag van € 5,- in, u kunt dit aanpassen. Het laagste bedrag dat u kunt doneren is € 2,-, helaas is een lager bedrag via de QR-code niet mogelijk.

Inhoudsopgave

1. Ontmoetingen en maaltijden (p. 4)
2. Bijbelse schatten: leren & studeren (p. 8)
3. Excursies (p. 9)
4. Bijzondere projecten (p. 11)
5. Advent en Kerst (p. 11)
6. De Veertigdagentijd en Pasen (p. 13)
7. Rond de kerkdiensten (p. 14)
8. Kinderen, ouders en jongeren (p. 18)
9. Zang en muziek (p. 19)
10. In actie (p. 21)
11. Verbonden met andere kerken (p. 24)

Jaarthema 'Samen verder'

De Groene Tuinkerk in IJsselmonde en Kerk aan de Maas in Bolnes werken al enige jaren samen. Vanaf 1 januari 2027 zijn wij één gemeente: Protestantse Gemeente Bolnes-IJsselmonde.

Wat blijft er hetzelfde:

Dat wat ons bindt: ons geloof!

Onze beide gemeentes: uniek maar passend bij elkaar.

Onze predikant, Ds. Stephan Kurtzahn, die we sinds 9 maart 2025 in beide kerken hebben benoemd.

De beide kerkgebouwen en zondagse diensten.

De kerkelijke feestdagen vieren we met elkaar, bij toerbeurt in een van de kerken.

De activiteiten die we organiseren zijn voor beide gemeentes, voor de wijk en andere belangstellenden.

Wat is er veranderd/ wat verandert er:

We zijn één gemeente.

We hebben een nieuwe naam: Protestantse Gemeente Bolnes-IJsselmonde.

Een nieuwe website: www.protestantsegemeentebolnes-ijsselmonde.nl

De kerkenraad, College van Kerkrentmeesters, diaconie en werkgroepen zijn samengevoegd.

Twee keer per maand wordt er een gezamenlijke kerkdienst gehouden in een van de kerken.

Ons nieuwe kerkblad heet de Verbinding.

Ons jaarthema past bij de nieuwe gemeente die we nu zijn: Samen verder.

Samen verder betekent dat je samen oploopt, elkaar de ruimte geeft, in gesprek met elkaar.

Niet alleen letterlijk maar ook in de manier van geloven, vieren, meedoen.

Daarom is het aanbod in dit Activiteitenboekje zo breed mogelijk opgezet. We hopen en wensen dan ook dat iedereen iets van zijn of haar gading vindt en meedoet.

Houdt u er wel rekening mee dat u zich voor diverse activiteiten moet aanmelden.

Ziet u een activiteit en denkt u: daar zou ik graag aan mee willen werken, laat het ons dan weten. Alle hulp en creativiteit is welkom. Als het komen naar de locatie een belemmering voor u is zorgen we graag voor een passende oplossing.

Woont u in IJsselmonde en heeft u vervoer nodig om in Bolnes een van onze activiteiten te bezoeken, dan kunt u Karel Jungheim bellen, 06-52432530. Woont u in Bolnes en heeft u vervoer nodig, dan kunt u Wil Wendrich bellen, 06-82066497

Bent u er (weer) bij in het nieuwe seizoen bij bekende en nieuwe activiteiten?

Want samen delen en genieten maakt de activiteit of lezing extra mooi. We hopen dat u (jij) er met interesse kennis van neemt en er anderen op wilt attenderen, u mag extra Activiteitenboekjes gerust meenemen en uitdelen. Deze vindt u op het schap in de hal van beide kerken.

Wij wensen u en jou van harte, mede namens de kerkenraad, veel inspiratie, goede ontmoetingen en plezier toe in dit seizoen.

Addy Bakker-de Craen, Carla Tims, Janny van der Voort, Wil Wendrich, Stephan Kurtzahn.

1. Ontmoetingen: open huis, workshops, maaltijden en meer

Ontmoetingen

1.1 Open huis

Ongeveer vier keer per jaar houden we in de oranje zaal open huis. Daar ontmoeten mensen uit kerk en buurt elkaar, gestimuleerd door een kort programma. Vanaf **9.30 uur** bent u welkom voor een kop koffie of thee. Om **10.00 uur** begint het programma ingevuld door iemand met een informatief verhaal. Het kan bijvoorbeeld gaan om een hobby, een bijzonder reisverslag, een organisatie waarvoor hij/zij zich inzet, kunst die boeit, een boek, een beroep of een verzameling van spullen met een verhaal. Na dit centrale programma is het open huis nog open tot 12.00 uur.

Op de rol staan:

Samen beter voorbereid op Noodsituaties

Op dinsdag **13 oktober** komt Jolanda Muntz, programmamanager Weerbaarheid bij de gemeente Ridderkerk in ons Open huis. Stel dat de stroom uitvalt, het drinkwater tijdelijk niet beschikbaar is of er een andere noodsituatie ontstaat. Weet u dan wat u kunt doen? Tijdens deze bijeenkomst krijgt u praktische informatie en bruikbare tips om goed voorbereid te zijn. Er is volop gelegenheid tot

het stellen van vragen.

Wijsheid en symboliek in bekende sprookjes

Geloof u in sprookjes? Op dinsdag **10 november** komt ds. Stephan Kurtzahn vertellen over wijsheid en symboliek in bekende sprookjes.

Sprookjes zijn meer dan eenvoudige kinderverhalen. Zij hebben een diepte en wijsheid in zich waar wij als volwassenen heel veel van kunnen leren.

Misschien hebben wij weer de ogen van een kind nodig om mee te worden genomen in de waarheid en werkelijkheid die hierin verbeeld wordt. In deze open ochtend lezen wij drie verschillende sprookjes:

Roodkapje (Gebroeders Grimm), de zondeval/de verloren zoon (Bijbel), en het meisje met de zwavelstokjes (Hans Christian Anderson).

Deze voordracht wil luchtig en diepzinnig tegelijk zijn en ons vertrouwd maken met oude en bekende verhalen.

Diaconaal Havenwerker in het Open Huis

Op dinsdag **9 maart** komt diaconaal havenwerker Peter van Wijk in ons Open Huis. Hij is in dienst van de Stichting Protestants Koopvaardijwerk Rijnmond. Hij bezoekt schepen die de haven van Rotterdam aandoen, hij legt namens de kerk contact met de zeevarenden en geeft aandacht en ruimte om hun zorgen en emoties te delen, hij biedt ook praktische hulp bij voorbeeld bij het contact met de familieleden. Aan de hand van foto's, filmpjes en eigen ervaringen neemt hij ons mee in zijn werk.

Vrijwilligerswerk bij Natuurmonumenten

Op woensdag **14 april** komt Henk den Breejen vertellen over vrijwilliger zijn bij Natuurmonumenten. Vrijwilligers spelen een belangrijke rol in het beschermen van natuur en erfgoed. Weet u dat er dagelijks 7000 vrijwilligers actief zijn voor natuurmonumenten? Wat doet Natuurmonumenten nu precies? Welke taken kunnen vrijwilligers op zich nemen?

Hoe vaak ben je samen met collega's bezig in de natuur?

In welke natuurgebieden zijn zij actief?

Aan de hand van foto's en eigen ervaringen vertelt Henk hier over.

De excursie in mei naar buitenplaats De Tempel in Overschie past bij dit Open Huis.

1.2 Jarige Job&Jet

Eén keer in het seizoen vieren de kinderen samen hun verjaardag, dat wordt meestal aanluitend aan de laatste nevendienst gedaan.

Zij ontvangen daar een uitnodiging voor en natuurlijk hoort daar iets lekkers en een kadootje bij! Informatie: Janny van der Voort

Creatieve workshops

1.3 Zeep-of speksteen bewerken

Speksteen of zeepsteen is een zachtere steensoort. In de ruwe steen zie je soms al een vorm of figuur, die je het liefst duidelijker naar voren wilt halen. Dat kan door met vijlen, soms een zaagje of boormachine de steen te bewerken.

Door de steen te polijsten met fijn schuurpapier werk je hem af. De geschuurde oppervlakken worden glad en de tekening en verschillende kleuren die vaak in een steen zitten komen naar voren. Voordat we aan deze workshop beginnen, gaan we met elkaar naar Rotterdam, om daar zelf een steen uit te zoeken die je aanspreekt. Vijlen en schuurpapier hoeft je niet zelf aan te schaffen!

Data: dinsdagmorgen op 12, 19 en 26 januari en 2 februari, vanaf 9.30 uur

Kosten 5 euro. Maximaal 6 personen. Aanmelden via opbouwwerk@pgbij.nl, graag voor 1 december, in verband met zelf uitzoeken en kopen van het zeepsteen.

1.4 Kerstworkshop

Op dinsdag **8 december** om 10.00 uur kunt u onder leiding van Connie Pelgrom een kerstdecoratie maken. Het voorbeeld staat hier naast. Er wordt gezorgd voor alle materialen, ook het kerstgroen en mos. Wil je liever materialen zelf meebrengen dan is dat natuurlijk ook mogelijk. De kosten zijn inclusief alle materialen € 17,50. Als u eigen materialen meebrengt en een deel van de door ons ingekochte materialen gebruikt, dan worden die kosten verrekend. Wij zorgen ervoor dat er voor iedere deelnemer een ring is als basis voor de kerstdecoratie.

Er is plaats voor 15 deelnemers. Aanmelden kan via opbouwwerk@pgbij.nl Informatie over de workshop bij Janny van der Voort.

Maaltijden

1.5 Samen aan tafel

Eén keer in de maand is er op vrijdagavond een gezellige maaltijd in de zaal van de kerk. Dit is een groot succes gebleken: gemeenteleden en gasten uit de buurt komen hier graag naar toe. De maaltijd wordt bereid door Marianne Molendijk en Theo Postema, daarin bijgestaan door een groepje vrijwilligers. Er is elke maand een ander menu, passend bij het seizoen. Vervoer kan geregeld worden. Wie wil komen eten, kan vanaf 17.30 uur in de hal terecht voor een drankje, de maaltijd begint om 18.00 uur. De prijs is € 7,50. Contant betalen kan, maar liever met PIN. Wie wil komen helpen met de voorbereiding is welkom in de morgen en/of in de middag. Graag even overleggen met Marianne en Theo als u wilt meehelpen. Telefoonnummer Marianne is 06-37342505. Data: 18 september, 23 oktober, 20 november, 18 december, 22 januari, 19 februari

sobere maaltijd, 19 maart, 23 april, 21 mei.

1.6 Walking Dinner

Op zaterdag **10 april** is er weer een Walking Dinner. U begint met een klein groepje op adres A met een voorgerecht, u gaat daarna naar adres B, daar staat een hoofdgerecht voor u klaar. Een ander groepje start op een ander adres. Voor het nagerecht komen we samen naar de kerk en daar drinken we ook een kopje koffie met elkaar in de hal van de kerk en kunnen we napraten over ons 'Walking dinner'. U ziet, volop gelegenheid om met elkaar te praten, om nieuwe mensen te leren kennen, of om van mensen die u al kent eens een andere kant te zien. Zou u graag mee willen doen, wij zorgen voor vervoer van A naar B en verder!

Voor het Walking Diner hebben we hulp nodig, namelijk:

- Mensen die willen koken en mensen die hun huis open willen stellen;
- Mensen die als gast aanschuiven op de verschillende adressen om samen te eten;
- Mensen die willen rijden tussen de verschillende adressen.

We starten het Walking Dinner rond half vijf in de middag. Meer informatie volgt in de Verbinding. Kosten: € 7,50 per persoon

Informatie bij: Janny van der Voort. Aanmelden via opbouwwerk@pgbij.nl

1.7 Lunch met beide kerken

Zaterdag **14 november** van 13.00 - 16.00 uur een gezamenlijke lunch in de Kerk aan de Maas met aansluitend een verrassing! De verdere invulling wordt later bekendgemaakt in het kerkblad.

1.8 Vrouwencontactgroep

De Vrouwencontactgroep komt elke derde dinsdagmiddag van de maand bij elkaar in de kerk. Dan zijn er steeds twee leden die de middag voorbereiden. Het programma wordt gevuld door een gesprek over een Bijbeltekst, een film, een creatieve activiteit of de bijdrage van een spreker. Ontmoeting, bezinning en creativiteit vormen samen het doel. Rond Kerst en

Pasen zijn er vieringen of organiseren we een concertbezoek. De startmiddag van dit seizoen is **dinsdag 20 oktober** en in mei wordt het seizoen afgesloten. U bent van harte welkom.

Deelname aan de vrouwencontactgroep kost € 25,- per jaar. Data: 20 oktober, 17 november, 15 december, 19 januari, 16 februari, 16 maart, 20 april, 18 mei. Tijd: 13.30 u tot 15.30 uur

Aanmelding en informatie:

Gerda van der Schilt, 010 - 886 1043 of Janny van der Voort, 0180 - 414 101

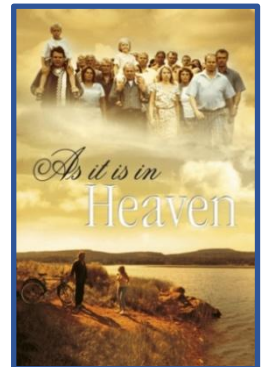
1.9 Groothuisbezoeken

Het 'groothuisbezoek' is binnen de PKN-kerken een vertrouwd begrip. Drie belangrijke functies (ontmoeting, bezinning en pastoraal omzien) komen hierin samen. Een groothuisbezoek is een eenmalige ontmoetings- en gespreksavond (of –middag) met ongeveer tien mensen.

Gemeenteleden en buurtbewoners met affiniteit-voor-geloven gaan er in een informele sfeer in gesprek en delen iets van hun leven, hun gedachten, hun ervaringen en het geloof. Het thema voor dit jaar is nog niet bekend. We beginnen elk groothuisbezoek met een kennismaking en korte inleiding, dan is er een eenvoudige maaltijd en daarna volgen de gesprekken. Aanmelden, zie de informatie in het kerkblad. Data: **24 en 25 november**

1.10 Filmochtend met de film 'As it is in Heaven'

De filmochtend wordt gehouden op **20 januari** om 9.30 uur in de Groene Tuinkerk. De bekende Zweedse film 'As it is in Heaven' uit 2004 gaat over een wereldbekende dirigent die onder zijn artiestennaam naar zijn oude geboortedorp terugkeert. Hij ziet hoe autoriteiten als de dominee de dorpsbewoners klein houden en hoe verschillende personen gevangen zijn in zichzelf. De film laat zien hoe mensen zichzelf kunnen ontplooiën en authentiek kunnen worden. Wij zullen deze boeiende en tegelijkertijd hilarische film samen bekijken en aansluitend bespreken. Informatie: Ds. Stephan Kurtzahn.

1.11 Welkom aan belangstellenden en gastleden

Het is verheugend dat er af en toe nieuwe mensen of oude bekenden de weg weten te vinden naar onze kerk, zowel op zondagen als tijdens doordeweekse activiteiten. Indien er voldoende belangstelling is, organiseren we een kennismakings-avond voor nieuwe belangstellenden en gastleden. We horen graag meer over hoe zij kijken naar onze gemeente, of ze zich er thuis voelen en wat hen opvalt. Misschien hebben ze ook tips. Heeft u belangstelling, of kent u iemand die hiervoor uitgenodigd zou willen worden, dan kunt u dat laten weten aan Wil Wendrich.

1.12 Busreis

Op woensdag **16 september** is er een busreis die de diaconie organiseert voor gemeenteleden en vrienden. Deze keer gaat de reis naar het Streekmuseum in Heinenoord. Een leuke dag om er eens even uit te zijn en elkaar te spreken. Organisatie door de diaconie.

1.13 Zomerterras

Op alle dinsdagmiddagen in juli is het zomerterras achter de Kerk aan de Maas geopend. U kunt er sjoelen of een ander spelletje doen, maar vooral genieten van elkaars gezelschap. Een goede

gelegenheid om elkaar in de rustiger tijden van het jaar toch te blijven zien, buiten de zondagen. Ook voor buurtbewoners is het een aantrekkelijke plek. We hebben altijd wat lekkers bij de koffie en een drankje tot slot. Aanmelden is niet nodig, kom gewoon! Heeft u vervoer nodig, bel dan met de scriba, Wil Wendrich. Tijd: dinsdagen in juli 13.30 – 15.30 u.

2. Bijbelse schatten: leren en studeren

2.1 Samen Sterk, een avond voor de wijkteams

Velen in Bolnes en IJsselmonde zien naar anderen om. Wijkteams doen dat gericht, via bezoekwerk vanuit de kerk. De wijkmedewerkers komen per wijk regelmatig bij elkaar om goed zicht te houden op het wel en wee binnen de wijk. Waar zijn we nodig? Wie geeft aandacht aan wie? Hoe verlopen de contacten? Het is werk in de luwte, maar heel wezenlijk. We bieden allen die namens de kerk bezoekwerk doen een gezellige leerzame bijeenkomst aan. Het begint met een eenvoudige maaltijd en daarna gaan we in gesprek over het werk in de wijkteams.

Datum: woensdag **13 januari** van 17.00 - 20.00 u. Informatie: Carla Trouw

2.2 Boekbespreking: 'Na dit leven' door Eben Alexander

Eben Alexander was neurochirurg en geloofde alleen wat de exacte wetenschap kan bewijzen. Heel plotseling kreeg hij een zeldzame vorm van hersenvliesontsteking en werd hij in een kunstmatige coma gehouden. Zeven dagen was hij buiten bewustzijn toen hij uit zijn coma ontwaakte. Wat hij zich kan herinneren aan deze tijd waren buitengewone ervaringen die een blijvende indruk op hem hebben achtergelaten. In zes bijeenkomsten lezen en bespreken wij dit bijzondere boek.

Wij komen op woensdagmiddagen om de week bij elkaar van 13.30 – 15.00. Start: **27 januari** 2027. Aanmelden en leiding: Ds. Stephan Kurtzahn

2.3 Gespreksgroep 35+

Ook volgend jaar komen wij als 35+ groep weer bij elkaar. Wij bespreken in onze groep actuele vragen rondom ons geloof en proberen vaak een link te leggen naar de maatschappij. Wij komen elke zes weken op woensdagochtenden om 10.00 bij elkaar in mijn werkkamer in Bolnes. Voel je van harte welkom! Aanmelden en leiding: Ds. Stephan Kurtzahn

2.4 Kloosterdag, retraite in de abdij van Egmond in april

Een retraite dag is een bijeenkomst waarin wij verstillend en verdiepend van ons eigen geloof ervaren. In verschillende inleidingen, oefeningen en drie verschillende vieringen willen wij tot onszelf komen en over ons geloof nadenken. Thema van deze retraite dag is: 'Sporen van God in je eigen leven ontdekken'. Op deze dag gaan wij op zoek om ons leven, willen en denken steeds meer over te geven aan de wil en de liefdeskracht van God.

De kosten voor deze dag zijn € 50 inclusief koffie, thee en lunch en exclusief het vervoer naar de abdij. Net als de vorige keer willen wij weer met privéauto's reizen.

Aanmelden bij: Ds. Stephan Kurtzahn

2.5 Kerk & Israël

Activiteit rond onze Joodse wortels in ons geloven en om de verbondenheid met het Joodse volk levend te houden. Op de eerste zondag in oktober, in de kerkdienst, staan we daarbij stil. Verder is er de mogelijkheid om je meer in het Jodendom te verdiepen door deel te nemen aan een Joods Leerhuis, dat acht keer per jaar plaats vindt te Giessenburg. Daar wordt tekst en uitleg gegeven over bijv. Bijbelboeken, bepaalde thema's, Joodse feesten en gebruiken. Medewerking hieraan vanuit Joodse kring wordt verleend door mevrouw T. Middleton. Wilt u meer weten, bel dan met Gerda van der Schilt, 010 8861043 / 06 24976195;

2.6 Bijbelgespreksgroep over Paulus

In de brieven van Paulus lezen wij over de ervaringen van een mens die veranderde van een gedreven vijand van het christendom tot één van de stichters van onze godsdienst. In de meeste kerken is Paulus onbekend, maar zijn brieven zijn wel degelijk interessant. Zij reflecteren over de christelijke mens in diens ethiek en geloofservaringen. In zes bijeenkomsten willen wij delen uit de Paulusbrieven lezen en bespreken.

- Paulus' uittredingservaring
- Over de twee ikken in de mens en het leven vanuit de Geest
- Geheiligd door het geloof en vrede met God en het leven
- De innerlijke nieuwe mens
- Ethiek van een christen
- Controversiële uitspraken van Paulus, de gaven van de Geest en de Liefde.

Wij komen op dinsdag of woensdagmiddag bij elkaar van 13.30 – 15.00 afwisselend in de GTK en KadM. Start is woensdag **23 september**, de volgende data zijn dinsdag 6 oktober, woensdagen 21 oktober, 4 november, 18 november, 2 december.

Informatie en aanmelden bij Ds. Stephan Kurtzahn

Excursies

3.1 Excursie naar het pittoreske stadje Nieuwpoort

Op **woensdag 14 oktober** gaan we het oude vestingstadje Nieuwpoort bezoeken, één van de kleinste vestingsteden in Nederland. We beginnen, onder leiding van een gids, met een wandeling van ongeveer een uur door het historische centrum. Daarna strekken we de benen voor een lunch aan de Buitenhaven, om vervolgens met onze gids nog een bezoekje aan het museum Nieuwpoort te brengen. De ontwikkeling van het

stadje aan de Lek is sterk beïnvloed door het water. In Museum Nieuwpoort worden wij op een interactieve manier mee teruggenomen in de tijd. We vertrekken vanaf de Groene Tuinkerk rond 9.50 uur. Vanaf de Kerk aan de Maas iets eerder en voegen ons bij de andere deelnemers

uit IJsselmonde. Kosten: € 32,50, inclusief koffie, rondleiding, entree museum, vervoer en lunch. Deze excursie is helaas niet geschikt voor wie minder goed ter been is.

Aanmelden: voor 1 oktober via opbouwwerk@pgbij.nl

3.2 Excursie Museumwoning Tuindorp Vreewijk

Hoe woonde men een eeuw geleden? We kunnen het gaan zien op **donderdagmorgen 4 maart** in Museumwoning Tuindorp Vreewijk aan de Lede 40 in Rotterdam. De woning werd ruim een eeuw geleden gebouwd en in 1928 kwam de heer Arends er op 9-jarige leeftijd wonen met zijn ouders en hij woonde er tot aan zijn dood in 2008. In al die jaren is er niets veranderd aan de woning. Zelfs het originele aanrecht – zonder warm water – stond nog in de keuken.

De Museumwoning laat zien hoe het leven er vroeger uitzag in deze bijzondere Tuindorpwijk van Rotterdam. Vervoer: eigen of openbaar vervoer wordt later bekend gemaakt. Kosten: koffie en entree € 7,50. Aanmelden: voor donderdag 25 februari via opbouwwerk@pgbij.nl

3.3 Oorlogsmonument in Vrede en Verzoeningskerk

Op **15 maart** brengen we een bezoek aan de Vrede en Verzoeningskerk, ook bekend onder de naam Emmaüsparochie, deze staat aan de Reijerdijs 67 in IJsselmonde. We gaan op bezoek en krijgen uitleg over het gebouw met zijn bijzondere monumenten. Met een begeleider bekijken we de monumenten in de kerkzaal.

Daarnaast bekijken we ook verschillende 'Hongerdoeken' en krijgen daar uitleg bij. Voor wie mee wil rijden: we verzamelen voor Kerk aan

de Maas om 9.45 uur, bij de Groene Tuinkerk is dat ook om dezelfde tijd. Bijdrage aan deze morgen is € 5,- inclusief koffie. Vervoer wordt verzorgd.

Aanmelden: voor 8 maart via opbouwwerk@pgbij.nl.

3.4 Wandeling over het Noordereiland

Op **woensdagmorgen 21 april** gaan we een wandeling (ca. 5 km) maken over het Noordereiland in Rotterdam. Volgens sommige eilandbewoners is het Noordereiland eigenlijk een motorschip dat nu nog voor anker ligt, maar dat elk moment de trossen los kan gooien om weg te kunnen varen. Het eiland is bijvoorbeeld opgetuigd met een scheepshoorn, bak- en stuurboordlichten, en een heuse

machinekamer. Wie stapt er mee aan boord van MS Noordereiland om te gaan... wandelen?

Vervoer wordt later bekend gemaakt. We beginnen met een kop koffie in een restaurant op het Noordereiland. Vanaf 11 uur gaan we wandelen. Deze excursie is helaas niet geschikt voor wie minder goed ter been is. Kosten: 7,50 euro, inclusief koffie met iets lekkers.

Aanmelden: voor woensdag 14 april via opbouwwerk@pgbij.nl

3.5 Excursie naar buitenplaats De Tempel in mei

In april in het Open huis vertelde Henk den Breejen over zijn vrijwilligerswerk bij Natuurmonumenten. Een van de projecten van Natuurmonumenten is buitenplaats De Tempel, Delftweg 182-186, Rotterdam-Overschie. De buitenplaats werd gesticht om de onrustige stad te ontvluchten. Wanneer je over Buitenplaats De Tempel in Oud-Overschie wandelt, kun je je

ogen niet geloven. Dit, aan de rand van Rotterdam? Verwonder je over deze groene parel aan de Schie. Met de eeuwenoude lanen, slingerende paden, sierlijke bruggetjes, geometrische vijvers én een unieke beeldencollectie. Met een gids maken we een wandeling over de buitenplaats. Voor iets te drinken onderweg wordt gezorgd. De wandeling is niet geschikt voor mensen die minder goed ter been zijn. Vervoer er naar toe wordt geregeld. De kosten worden later bekend gemaakt. Aanmelden: via opbouwwerk@pgbij.nl, graag voor 15 mei.

4 Bijzondere projecten

4.1 Gedenken

Op **maandagavond 2 november** is er de Lichtjesavond op begraafplaats Vredehof, van 19-21 u. Vorig jaar waren er meer dan 1300 bezoekers die gebruik maakten van de gelegenheid om een dierbare te gedenken. Deze avond kunt u een kaarsje opsteken, luisteren naar muziek, het graf van een dierbare bezoeken en meer. De begraafplaats is sfeervol verlicht. Ook voor kinderen zijn er activiteiten. Verdere info via de Combinatie. Heeft u vervoer nodig? Bel dan naar Janny van der Voort.

Op **zondag 22 november** – op Eeuwigheidszondag - herdenken we in beide kerken gemeenteleden die in het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden. Onder 'bijzondere diensten' in hoofdstuk 7.1 leest u er meer over.

4.2 Gemeentebuffet voor beide kerken als afsluiting van het seizoen

Aan het eind van het seizoen zullen we het jaar afsluiten met een gemeente-buffet. Tegen die tijd kunt u zich hiervoor aanmelden, via mededelingen in de kerk en de aankondiging in het kerkblad wordt u hiervan op de hoogte gesteld.

5. Advent en Kerst

De Kersttijd is een sfeervolle tijd, waarin we gericht zijn op het Licht. In de periode die er aan vooraf gaat (Advent) leven we vier zondagen vol verwachting toe naar Kerst. Voor de wereld vertrouwen we er op dat er vrede komt en door actieve betrokkenheid hopen we daar een steentje aan bij te dragen. Daarom is er in de maand december veel te doen in de kerk.

Dit jaar houden we weer de kerstherberg op **24 december** in beide kerken. Jong en oud uit kerk en buurt kunnen er aan meedoen en van genieten.

Ook dit jaar gaan de kerstengelen weer op pad. En de diaconie zorgt verder tijdens Advent voor een sterrenproject. Het wordt, evenals de Kerstherberg en het kerstprojectkoor, georganiseerd samen met de Groene Tuinkerk te IJsselmonde.

5.1 Kerstengelenproject in beide kerken

Ook dit jaar halen we het wonder van de Kerstengel weer tevoorschijn. In de Bijbel komen engelen voor. Als boodschappers zijn zij de stem, de handen en de voeten van God. Door om te zien naar elkaar kunnen mensen engelen zijn voor elkaar. Die ervaring is in een gemeenschap heel belangrijk. Een engel zijn, dat kunt u ook, voor een gemeentelid, een buurtgenoot, een vriend of 'zomaar iemand'.

Op deze gedachten is het Engelenproject gebaseerd.

Hoe werkt het? Elke week in de Adventstijd brengt u, anoniem, een kleine attentie bij iemand, vier weken achtereen. Uit ervaring weten we hoe bijzonder het is als iemand zoiets doet, als teken van omzien naar elkaar. Iedereen kan meedoen! Wat wordt er van de Kerstengelen verwacht?

- Dat zij één keer per week - op het adres/de adressen die zij krijgen- een attentie door de brievenbus doen met een kaartje, beschreven door de Kerstengel;
- Dat zij anoniem werken en ongezien blijven.

U kunt via Janny van der Voort (KadM) en Carla Tims (GTK) nadere informatie krijgen en zich aanmelden, voor 1 november. De gezamenlijke instructie is dit jaar op dinsdagmiddag **10 november** om 13.30 uur in de Groene Tuinkerk. Op de bijeenkomst van alle kerstengelen uit Bolnes en IJsselmonde worden de adressen verdeeld waarvoor u de engel mag zijn en daarnaast worden er ook tips én informatie gegeven. De evaluatie van dit project met alle engelen samen is in de Groene Tuinkerk op **12 januari** om 13.30 uur. Ook adressuggesties voor deze actie zijn welkom bij Janny (KadM) en bij Carla (GTK).

5.2 Kerststerren in de kerstboom

In december organiseert de diaconie in beide kerken in samenwerking met de Social Store in Ridderkerk een bijzonder project voor kinderen in Ridderkerk. Op zondag **29 november** staat er een kerstboom met sterren in de kerk. Elke ster vertegenwoordigt een kind uit een financieel kwetsbaar gezin. U mag een ster uit de boom kiezen, waarop het geslacht en de leeftijd van het betreffende kind staat (geen namen i.v.m. hun privacy). U koopt vervolgens een mooi kerstcadeautje (richtprijs € 7,50), u pakt het in en u plakt de ster, met de gegevens van het kind, op het cadeautje.

Uiterlijk zondag 13 december legt u het pakje weer terug onder de kerstboom. De cadeautjes worden naar de Social Store gebracht en voor kerst uitgedeeld aan de kinderen. Doet u mee met dit mooie kerstproject?

Voor meer informatie: Marjon Hoogendijk, 06 22319542.

5.3 De viertafels, een digitaal project

Let op de website: in de Adventstijd en in de Veertigdagentijd wordt u op weg geholpen om thuis een viertafel te maken. Janny van der Voort en Gerda van der Schilt begeleiden u via uitleg en voorbeelden. Zie het project als een digitale workshop waarbij er elke week iets wordt aangevuld. Zo kunnen ook drukbezette gezinnen of mensen die er moeilijk op uit kunnen op een eigen moment en met eigen materialen thuis toewerken naar Kerst of Pasen. Leidraad zal het gemeenteproject zijn waarmee tijdens Advent en Veertigdagentijd in de kerkdiensten en in de contacten met kinderen wordt gewerkt.

5.4 Kerstviering voor ouderen

Op **15 december** zijn er gezamenlijke kerstvieringen voor de ouderen. In IJsselmonde wordt de viering van de Groene Tuinkerk en de Hervormde Gemeente IJsselmonde in de ochtend gehouden, in de middag is de viering van de PG Bolnes en de Christus is Koningkerk in

Slikkerveer. De diaconieën van deze kerken organiseren dit samen. Verdere informatie wordt bekendgemaakt in de kerkbladen. Inlichtingen en aanmelding via de diaconie

5.5 Kerstherberg in beide kerken

Op **24 december**, de dag voor Kerst, zijn onze kerken een open herberg voor mensen van alle leeftijden uit de buurt en van de kerk. Er is 's middags een inloopprogramma met leuke mogelijkheden van ontmoeting, creativiteit en presentaties. Die middagactiviteiten lopen toe op een gezamenlijke maaltijd. Daarna is er een korte pauze en aansluitend een kerstavonddienst waarin ds. Stephan Kurtzahn voorgaat.

In de Groene Tuinkerk wordt de Kerstherberg om 17.00 uur afgesloten. Voor de maaltijd en Kerstavonddienst zijn ze te gast in Bolnes. Heeft u interesse om dit jaar mee te denken over de invulling van de kerstherberg? Geef het svp door aan Janny van der Voort (KadM) of Carla Tims (GTK), het liefst voor 30 september.

5.6 Tentoonstelling in de kerstherberg

Onderdeel van de kerstherberg is altijd een eendaagse tentoonstelling rond het thema van de Kerstherberg. Het thema is op dit moment nog niet bekend. Hier leest u later meer over in het kerkblad en De Combinatie.

5.7 Kerstpakketten

De diaconie verzorgt samen met andere diaconieën in Ridderkerk kerstpakketten voor vluchtelingen die zich in de gemeente Ridderkerk gevestigd hebben, zgn. statushouders.

6. De Veertigdagentijd, Pasen

De periode die voorafgaat aan Pasen noemen we de Veertigdagentijd. In die periode bezinnen we ons op het lijden en de nood in de wereld. Sommige mensen vasten. Op de zondagen gaan de lezingen over de weg van Jezus voordat Hij werd gevangen genomen en gedood.

Veel gelovigen gaan in hun kerk naar bezinningsbijeenkomsten, speciale vieringen, solidariteitsmaaltijden of uitvoeringen van bijv. de Mattheuspassie of The Passion. Het leven en sterven van Jezus wordt zo gespiegeld met de problemen en de verantwoordelijkheden in onze tijd. Onze gemeente is deel van een oecumenisch verband van kerken in Rotterdam-IJsselmonde en Ridderkerk dat jaarlijks in de Veertigdagentijd momenten aanbiedt van bezinnen, vieren en thuis toeleven naar Pasen.

6.1. Veertigdagenboekje

Jaarlijks verzorgen deze kerken samen een Veertig-dagenkalender. Daarin is dagelijks een tekst te lezen, ter voorbereiding op en onderweg naar Pasen. Dankzij de inbreng van elke deelnemende kerk is het een gevarieerde kalender. Voor de kinderen is er ook elke week een bladzijde in het boekje te vinden.

6.2 Aswoensdag & vrijdagavondgebeden

De Veertigdagentijd begint met een Aswoensdagviering op **10 februari**. Daarna wordt er op de vrijdagen die volgen een avondgebed gehouden, steeds in een andere kerk. In onze kerk in Bolnes vindt ook een Vrijdagavondgebed plaats. Dit wordt voorafgegaan door een sobere maaltijd op 19 februari. Zie voor informatie t.z.t. De Combinatie.

In IJsselmonde zijn de Aswoensdagviering en de vrijdaggebeden in de ochtend in de Vrede en Verzoeningskerk.

6.3 Solidariteitsmaaltijden in IJsselmonde

De Veertigdagentijd is een tijd van bezinning, inkeer en soberheid. Tijdens een viertal bijeenkomsten voelen we ons in Jezus Christus verbonden met de lijdende medemens, slachtoffer van geweld in al zijn wrede vormen. Traditioneel wordt er tijdens deze interkerkelijke vieringen een sobere maaltijd gegeten bestaande

uit een door één van de deelnemers zelfgemaakte soep. Op vrijwillige basis wordt een gift gevraagd voor een goed doel. In 2026 ging de opbrengst naar de Sjet, kledingtuintje Beverwaard, Motto en Sint voor Kint. Plaats van samenkomst is de Groene Tuinkerk en de vieringen vinden normaliter vroeg in de avond plaats.

6.4 Stille Week

In de Stille Week, de dagen voorafgaand aan Pasen, staan we in vieringen stil bij het lijden en sterven van Jezus. Op Witte Donderdag vieren we het Avondmaal en lezen we over de gevangenneming van Jezus. Op Goede Vrijdag gedenken we het lijden en sterven van Jezus. Op Stille

Zaterdag komt er licht in de nacht na die donkere dagen. Het wordt Pasen! De vieringen tijdens de Stille Week worden gehouden in de Kerk aan de Maas. Pasen wordt dit jaar in de Kerk aan de Maas gevierd.

6.5 Paasviering in IJsselmonde

De diaconieën van de Groene Tuinkerk en de Hervormde Gemeente IJsselmonde organiseren op **23 maart** een Paasviering voor ouderen. Verdere informatie wordt bekendgemaakt in het kerkblad.

7. Rond de kerkdiensten

Op elke zondagmorgen is er om 9.30 uur een kerkdienst in Kerk aan de Maas en om 10.00 uur een dienst in de Groene Tuinkerk. Hierin volgen we een bepaalde ordening met teksten, liederen, gebeden, een collecte, informatie, muziek en een overdenking. We zingen uit het nieuwe liedboek dat in bijna alle Protestantse kerken in Nederland wordt gebruikt. We lezen uit de NBV 21-Bijbel. Elke zondag heeft een eigen naam en kleur. Na iedere dienst bent u welkom om een kopje koffie te blijven drinken. In 2027 zijn de gezamenlijke kerkdiensten zo verdeeld: Elke eerste zondag van de maand is er gezamenlijke dienst in de Kerk aan de Maas en elke

derde zondag van de maand is er een gezamenlijke dienst in de Groene Tuinkerk. Houdt u de website in de gaten hiervoor. De grote feestdagen vieren we ook gezamenlijk.

7.1 Eeuwigheidszondag

Op **22 november** wordt er in beide kerken een speciale kerkdienst gehouden om de gemeenteleden te gedenken die in dit kerkelijk jaar zijn overleden. In de loop van het jaar zijn in de gedenkhoek steentjes met hun namen neergelegd. In de dienst worden kaarsen aangestoken met passende woorden en liederen. De families krijgen (op het correspondentieadres dat vermeld staat op de rouwkaart) een uitnodiging om bij deze herdenking aanwezig te zijn. Na de dienst is er ruimte voor ontmoeting en gesprek.

7.2 Themadiensten en christelijke feesten

De diensten op Pasen, Pinksteren en Kerst vormen hoogtepunten in het kerkelijk jaar. Speciale aandacht voor de kinderen, verrassende muziek en originele onderdelen verrijken de liturgie. In samenloop met alle PKN-kerken in Nederland worden er diensten of gesprekken gehouden rond een thema uit de liturgie. Voorbeelden hiervan zijn:

- Startzondag, (opening kerkenwerkseizoen, in september);
- Dankdag (zorg voor de aarde), in november;
- Biddag in maart;
- Eeuwigheidszondag (we herdenken allen uit de gemeente die in het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden), op 22 november;
- Vieringen in de Veertigdagentijd (zie onder 5);
- Kerkdiensten op Kerst, Pasen en Pinksteren.

Heeft u interesse om eens aan de voorbereiding mee te werken? Bel dan met Janny van der Voort of Joke Kooiman, tel 0627274726

7.3. Viering van het Avondmaal

Als we het Avondmaal vieren, herdenken we hoe Jezus aan het einde van zijn leven brood en wijn deelde. We ervaren daarin zijn liefde en vieren hoe waardevol het is om verbonden te zijn met elkaar en met allen die inspiratie zoeken in het geloof. Ook kinderen doen mee. De data worden vermeld in het kerkblad en staan op de website bij de kerkdienst vermeld.

7.4 Momenten van lief en leed

Geboorte, doop, huwelijk en afscheid zijn belangrijke kruispunten, waarvoor de kerk vierruimte en waardevolle rituelen aanreikt. Om hierover meer te horen kunt u contact opnemen met de scriba Wil Wendrich

Voor het gebruik van ruimten in de Kerk aan de Maas kunt u terecht bij Marit Leertouwer, 0180 416546 / 06 27212389, beheerder.kadm@pgbij.nl

Voor het gebruik van ruimten in de Groene Tuinkerk kunt u contact opnemen via: verhuur.gtk@pgbij.nl of met Karel Jungheim 06-52432530/06-27314093

7.5. Lectoren

In beide kerken verzorgt elke week een gemeentelid (een lector) de Bijbellezingen tijdens de kerkdienst. Hij of zij ontvangt tips bij de voorbereiding en bij het uitspreken van de teksten. Ook oefenen met de microfoon hoort daarbij. Interesse? Neemt u dan contact op met Joke Kooiman (GTK) of Janny van der Voort (KadM).

7.6. Symbolisch bloemschikken

Behalve in woorden willen we verhalen, teksten of een thema in een kerkdienst graag uitdrukken in een verbeelding met bloemen en andere natuurlijke materialen. Voor sommige zondagen maakt de werkgroep symbolische schikkingen een bijpassende schikking, die voor in de kerk een plaats krijgt en in de kerkdienst wordt toegelicht. Wilt u hieraan meewerken, neem dan contact op met Marjan Geelhoed (KadM), 0180 413552 / 06 25473960 of Joke Kooiman (GTK), tel 0627274726

7.7 Oppas tijdens de kerkdienst

Elke zondag is er een ruimte beschikbaar waar kinderen tot 4 jaar vanaf de aanvang van de dienst terecht kunnen om onder begeleiding te spelen, te kleuren of te lezen. De kinderen komen tegen het einde de dienst terug in de kerk. Wilt u meedraaien in het oppasrooster dan kunt u zich aanmelden bij Janny van der Voort.

7.8 De kindernevendienst

Onder hoofdstuk 8 van dit boekje wordt beschreven wanneer er kindernevendienst is en wat er te doen is in relatie tot gezinnen. Iedereen is natuurlijk ook welkom bij alle andere activiteiten uit dit activiteitenprogramma die passen bij kinderen en hun opvoeders.

7.9 Het team Beeld & Geluid

Enkele enthousiaste gemeenteleden ondersteunen elke week de kerkdienst met beeld, tekst en geluid. Via de schermen die in de kerkzaal hangen leest u gemakkelijk mee met de Schriftlezingen, liederen of ziet u filmpjes. Heeft u suggesties ter verbetering dan zijn die van harte welkom want ze helpen bij het verder ontwikkelen van het schermgebruik. Uw ideeën en suggesties kunt u doorgeven aan Paul van der Voort, beamerteam.kadm@pgbij.nl of 06 48088604, en voor IJsselmonde Piet van Rikxoort, kerktv.gtk@pgbij.nl of 06-27314093

7.10 De kerkdienst via internet

Al onze kerkdiensten zijn, waar u ook bent, via internet te zien of te beluisteren, zowel gelijktijdig als later. Tot 1 januari: op onze websites staat een link naar de diensten in beide kerken. Op de homepage van de GTK klikt u op livestream van een van beide kerken. Zie <https://groene-tuinkerk.protestantsekerk.net>. Bij KadM klikt u op de homepage van de website www.pgbolnes.nl op kerkdiensten, daarna kunt u kiezen naar welke kerkdienst u gaat. De liturgie wordt altijd weergegeven op de website, zo ook de liturgieboekjes die voor bijzondere diensten worden gemaakt.

7.11 Website www.protestantsegemeentebolnes-ijsselmonde.nl.

Dit is de nieuwe website van onze gemeente vanaf 1 januari. Bezoek hem gerust, het geeft een mooi inkijkje in onze gemeente. U vindt er informatie over de kerkdiensten, de acties, de activiteiten en de organisatie. Vanaf deze datum kunt u op de nieuwe website beide links naar kerkdiensten terugvinden.

7.12 De kerkauto

Voor ieder die door omstandigheden niet op eigen gelegenheid naar de kerk kan komen, is er de autodienst. Heeft u vervoer nodig of wilt u vervoer bieden, dan kunt u bellen voor de KadM met Truus Luijendijk, 0180 416731 of 06 41229636. Voor de GTK kunt u contact opnemen met Joke Kooiman 010-8503655 jamkooiman@tele2.nl

7.13 Welkom

Onze kerk vindt gastvrijheid belangrijk. Bij de deur wordt u welkom geheten door een gastheer of gastvrouw. Lijkt het u leuk om dit werk ook af en toe eens te doen, laat het weten aan de scribe, Wil Wendrich

7.14 De bloemengroet

De bloemen in de kerk worden na afloop van de dienst als groet van de gemeente gebracht bij mensen die niet meer naar de kerk kunnen komen, of die om een andere reden aandacht verdienen. De ouderling vraagt tijdens de dienst wie de bloemen wil wegbrengen. Als u dit leuk vindt om te doen, kunt u dat na afloop aan de ouderling melden. De koster pakt de bloemen voor u in met een mooie kaart erbij. En de mensen die de bloemen krijgen, zijn er altijd blij mee. Weet u iemand die de bloemen graag een keer zou krijgen, laat het dan weten aan de scribe, Wil Wendrich. Voor IJsselmonde: Joke Busse 06-48696235, j.busse@upcmail.nl en Reini v/d Meer 010- 4292573.

7.15 De kaarten

Elke zondag liggen er groetenkaarten op de tafel in de hal. U kunt daarop uw naam schrijven. We versturen ze naar gemeenteleden die ziek zijn, die wat te vieren hebben (zoals een huwelijksjubileum), of zomaar als groet. Het is immers leuk om een teken van meeleven te ervaren. Kent u misschien iemand die blij zou zijn met een kaart van onze gemeente, geef het door aan Arja van Wingerden, 06 34842984.

Er ligt ook vaak een kaart bij voor iemand die bij ons bekend is via Amnesty International. Iemand die in de gevangenis zit vanwege overtuiging, ras of geloof. Of iemand die vanwege zijn of haar strijd voor de mensenrechten gevaar loopt. Deze kaarten worden erg gewaardeerd door de ontvangers.

8. Kinderen, ouders en jongeren

Bolnes is gelukkig met de betrokkenheid van een groepje ouders. Met hen is de herstart van de kindernevendienst ooit mogelijk geworden, op elke eerste zondag van de maand. Leidend is de vraag hoe de kerk hen kan dienen en wat zij verwachten of willen betekenen in relatie tot de geloofsgemeenschap.

8.1 Kindernevendienst

Op elke eerste zondag van de maand, rondom de Feestdagen en op bijzondere zondagen is er nevendienst voor kinderen vanaf 4 jaar. De kinderen gaan tijdens het gedeelte met lezingen en preek naar hun eigen ruimte. Het verhaal uit de Bijbel staat daar centraal, daarnaast praten ze na over

het verhaal, doen een spel of maken iets om mee naar huis te nemen. Alles wat gedaan wordt, past bij het Bijbelverhaal. Als zij terugkomen in de kerk vertellen ze over het verhaal en wat ze ermee gedaan hebben. Ook geven ze hun eigen voorbeden aan de voorganger, die ze meeneemt in de gebeden.

In de Adventstijd en Veertigdagentijd zijn er projecten in de kerkdiensten, waarmee in de nevendienst wordt gewerkt. De kinderen krijgen thuis een vierboekje om elke dag bezig te zijn met het projectthema en een tasje met materialen. Bij het voorbereiden van speciale diensten met een bijdrage van de kinderen nodigen we de ouders uit om erover mee te denken of te helpen bij de organisatie.

8.2 De kinderverjaardagen van Job & Jet

Voor de kinderen is er een Job & Jet. Dat betekent dat we hun verjaardagen gezamenlijk vieren op een zondagochtend na de dienst.

8.3 Jeugdwerk bij de burens

“Waarom moeilijk doen als het samen kan” schreef Loesje. Dat geldt ook voor het jeugdwerk. In andere kerken waarmee onze kerk is verbonden, zijn boeiende activiteiten waarbij gezinnen of jongeren uit andere wijken kunnen aansluiten. Wil je als gezin hieraan deelnemen, neem dan contact op met Janny van der Voort. We nemen de gegevens over de activiteiten van de andere kerken graag over. Houd het kerkblad in de gaten, op de pagina van JOP en in de agenda.

Gezinsontmoetingen in De Levensbron

Drie keer per jaar organiseert De Levensbron een speciale viering voor gezinnen op zondag na de kerkdienst vanaf 11 uur. De gezinsontmoetingen zijn voor (groot)ouders én hun (klein)-kinderen / jongeren en geïnteresseerden. We lezen een Bijbelverhaal en verwerken dat op creatieve manieren. Er zijn altijd twee programma's: één voor de kinderen en één voor de jongeren. Aansluitend eten we met elkaar. Doen jullie mee? Wilt u meer informatie, neem dan contact op met Janny van der Voort.

9. Zang en muziek

9.1 Concertvieringen

Een concertviering is een arrangement uit hoofdzakelijk muziek en verschillende teksten die de muziek met elkaar verbinden. Het zijn sfeervolle vieringen die in de vroege avond op een zaterdag of zondag plaatsvinden en waar grote koren en solisten aan meewerken. De teksten worden gelezen door gemeenteleden. In het volgende seizoen kunnen wij van twee concertvieringen genieten:

Advents/kerstconcertviering

Hieraan werkt het Delfshavenskoor mee met een fluitiste en een professionele zangeres. Wij zullen op die avond genieten van meerdere bekende en soms onbekende kerstmuziek en geraakt worden door mooie teksten die door verschillende mensen worden gelezen. Daarnaast is er gelegenheid om samen te zingen. De avond vindt plaats op zaterdag **12 december** om 19.00 uur in de Kerk aan de Maas. De toegang is gratis, wel is er een collecte met als richtbedrag € 6.

Laurensantorij in concertviering Johannespassion

Met trots en blijdschap laten wij u weten dat de gerenommeerde Laurensantorij op zondag **7 februari** komt zingen in een concertviering Johannespassion in Kerk aan de Maas. Dit koor dat zijn thuisbasis heeft in de Rotterdamse Laurenskerk heeft onlangs nog vier optredens verzorgd in de Westminster Abbey in London. In de concertviering, die begint om 19.00 uur, zullen zij een aantal koralen zingen in samenwerking met professionele solisten en verschillende sprekers uit onze gemeente. Van harte welkom! Info: Ds. Stephan Kurtzahn.

Concertviering 'De 14 staties van Christus' met lichtbeelden

Op zaterdag, **6 maart** om 19.00, mogen wij in de Kerk aan de Maas het Kamerkoor Rotterdam begroeten. Het Kamerkoor Rotterdam is een van de goede koren die Rotterdam heeft en die het Rotterdamse culturele leven verrijken.

Wij zijn blij om dit bijzondere koor te ontvangen voor een concertviering met de titel: Via Crucis (oftewel de 14 staties van de kruisweg van Jezus). Het bijzondere werk is geschreven door de grote componist Franz Liszt die in de 19e eeuw leefde.

In een compositie bestaande uit verstillende muziek, lichtbeelden en teksten wordt u meegenomen in het lijden van Christus en het lijden van deze wereld.

De entree is gratis, wel is er aan de uitgang een collecte met als richtbedrag € 5.

Van harte welkom, Ds. Stephan Kurtzahn.

9.2 Projectkoor voor Kerstavondviering

Op **24 december**, de dag voor kerst, is er in de middag een Kerstherberg met allerlei activiteiten (zie de info onder Kerstherberg). Mensen uit beide kerken en belangstellenden zijn daarna welkom in Bolnes. Daar wordt een maaltijd aangeboden. Daarna is er een laagdrempelige, maar stijlvolle Kerstavondviering waarin Stephan Kurtzahn voorgaat.

In deze viering zingt het Projectkoor.

Houdt u/hou jij van zingen? Doe dan mee met het Projectkoor voor de Kerstavonddienst. Zangervaring is geen vereiste. Iedereen uit de kerk en daarbuiten is welkom. Onder leiding van Karin de Rooij en met muzikale begeleiding van Wim Smit worden kerstliederen ingestudeerd die gezongen zullen worden in de Kerstavondviering. De data van de oefenmomenten wordt later bekend gemaakt. Er wordt geoefend in de Groene Tuinkerker.

Laat vervoer ernaartoe voor u geen probleem zijn, we verzorgen dit graag voor u. Aanmelding is fijn, graag bij Karin de Rooij. Gegevens van Karin: tel 06 13085233, roo109@upcmail.nl

9.3 Sing-Inn

Zingen verbindt, vrolijkt op, geeft taal aan gevoelens, brengt ontspanning en wekt plezier. Wim en Ria Keijzer (leiding) en Jan van der Meer (pianist) delen per keer een themaprogramma uit met seculiere en religieuze liederen uit allerlei bronnen. De Sing-Inn zet in op plezier en stelt geen eisen aan iemands zangkunst. U kunt per keer besluiten om aan te schuiven. Elke bijeenkomst

begint om 13.30 uur met een rondje koffie of thee. Direct daarna gaan we zingen; het eindigt om 15.45 uur. Deelname is gratis, maar u mag een bijdrage geven in de spaarpot.

Aanmelden is niet nodig. Op **woensdag 7 oktober** is de eerste Sing Inn. De daaropvolgende edities zijn op 9 december en in 2027 op 17 maart en 28 april.

Informatie: Ria Keijzer, 06 50228250, ria.keijzer@casema.nl.

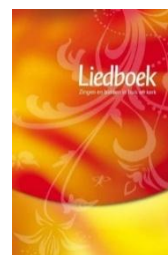
9.4 Liedboekgroep

Toen enkele jaren geleden in de kerken een nieuw liedboek in gebruik genomen werd, is er een interkerkelijke zanggroep ontstaan om de nieuwe liederen in al haar diversiteit te oefenen.

In deze zanggroep zitten van oudsher ook mensen uit Bolnes. De liedboekgroep repeteert dit seizoen 1 x per maand op maandagavond en een enkele keer op dinsdagavond in een van de ruimtes van onze kerk.

Data: 7 september, dinsdag! 5 oktober, 2 november, 7 december, 11 januari, 8 februari, 1 maart, 5 april, 3 mei, 7 juni. Aanvangstijd: 19.30 uur.

Leiding en nadere informatie: René Barnard, 06 53519388 / 0180 427682, r.e.barnard@kpnmail.nl.

9.5 Concert Thea Verhagen en Marie-Christine Goergen

Op **zaterdagmiddag 13 maart** geven Thea Verhagen (orgel) en Marie-Christine Goergen (fluit) een concert in de kerkzaal. Thea is een van onze organisten, Marie-Christine is fluitist, muziekdocente en musicoloog. Ze zullen in dit concert het samen spelen afwisselen met solospel. Marie Christine zal de stukken kort toelichten. In de pauze is er thee en koffie met..... en na afloop is er een hapje en een drankje. Het concert begint om 14.30 uur, de kerk is open

vanaf 14.00 uur. De toegang is gratis, er is bij de uitgang een collecte voor de onkosten.

Er is ook een QR-code, voor als u via uw mobiel wilt doneren.

9.6 Muzikanten gezocht!

Muziek voegt waarde toe aan onze vieringen. Elke dienst wordt begeleid met orgelspel, maar de muziek van andere instrumenten kan een viering zo veel mooier maken. In het komend kerkelijk jaar willen we graag in contact komen met muzikanten. Bent u of kent u iemand die een muziekinstrument bespeelt en het leuk vindt om eens mee te werken aan een kerkdienst, neem dan contact op met Bas Geelhoed, 0180 413552, basgeelhoed52@gmail.com

10. Diaconale acties

Ridderkerk:

10.1 Eerlijke handel - Stichting Wereldwinkel Ridderkerk

Wereldwinkel Ridderkerk verkoopt originele producten en (h)eerlijke levensmiddelen uit andere culturen. Alle zogeheten 'fair trade' producten zijn gemaakt met respect voor mens en milieu. Omdat de producenten - zoals zilversmeden, pottenbakkers en koffieboeren - er een rechtvaardige prijs

voor krijgen, kunnen ze een menswaardig bestaan opbouwen.

Wereldwinkel Ridderkerk draait geheel op de inzet van vrijwilligers.

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Truus Luijendijk,

0180 416731 of 06 41229636. Voor meer informatie en vragen kunt u terecht bij de

Wereldwinkel, Dillenburgplein 50, 2983 CC in Slikkerveer.

Openingstijden: van dinsdag t/m zaterdag van 10.00 uur tot 16.00 uur.

Telefoon: 0180 430417, www.wereldwinkelridderkerk.nl.

10.2 Amnesty International

Amnesty International strijdt voor mensenrechten, overal en voor iedereen. Ook in de gemeente Ridderkerk zijn mensen voor Amnesty International actief. Onze kerk stuurt elke maand een groetenkaart aan iemand die gevangen zit of bedreigd wordt vanwege zijn/haar overtuiging, geloof, ras of inzet voor

mensenrechten. Deze kaarten liggen in de hal klaar, daar kunnen kerkgangers hun naam op schrijven en eventueel een groet. Elke maand staat er een stukje in het kerkblad, waarin u meer kunt lezen over de persoon aan wie we schrijven in die maand. De portokosten zijn voor rekening van de diaconie. Informatie: Wil Wendrich (Amnesty) en Arja van Wingerden (diaconie)

10.3 De Voedselbank

De diaconie zamelt producten in voor de Voedselbank. Zo bestrijden we samen armoede. De diaconie is elke eerste zaterdag van de maand van 11.00 tot 12.00 uur in de hal van de Kerk aan de Maas om uw producten in ontvangst te nemen. Gewone producten die u met uw eigen

boodschappen kunt halen in de supermarkt. In de kerk staan dan kratten klaar waar alles in

verzameld wordt. De diaconie laat u elke maand, via het kerkblad en de Combinatie, weten wat er nodig is.

10.4 Kerstpakketten voor vluchtelingen

De diaconie verzorgt in Ridderkerk samen met andere diaconieën kerstpakketten voor vluchtelingen die zich in de gemeente Ridderkerk gevestigd hebben, zgn. statushouders.

10.5 Inzamelingen

Op zondagen en door de week als de kerk open is, kunt u bij ons terecht met uw postzegels en ansichtkaarten (enkele kaarten, die niet in een envelop verstuurd hoeven te worden), oude mobieltjes, cartridges, buitenlands geld en oud Nederlands geld en oud ijzer (metalen). Sommige spullen worden hergebruikt, andere dienen met hun opbrengst goede doelen.

10.6 Diaconaal Steunpunt Ridderkerk

De diaconie werkt in het Diaconaal Steunpunt Ridderkerk samen met kerken, bedrijven, bedrijfsverenigingen en Rotary, de gemeente Ridderkerk en andere maatschappelijke organisaties. Het doel is inwoners die financieel of sociaal kwetsbaar zijn te ondersteunen, ongeacht hun achtergrond of levensovertuiging. Het Diaconaal Steunpunt Ridderkerk voert

inmiddels verschillende projecten uit, waaronder de Social Store Ridderkerk en de Sociale Tandarts Ridderkerk. Met het nieuwe Diaconaal Steunpunt verwachten de betrokken kerken deze en toekomstige projecten nog beter af te stemmen op de behoeften van inwoners van Ridderkerk.

Rotterdam:

10.7 Inzameling voor stichting Ontmoeting

Elk drie maanden zamelen we in de Groene Tuinkerk producten in voor de stichting Ontmoeting.

'Ontmoeting' biedt hulp aan mensen die dakloos zijn of dreigen te worden. Velen van hen kampen met verslaving, schulden, psychische problemen en dreigen hun huis kwijt

te raken. Soms leven ze zelfs al jarenlang op straat. Mensen die alles zijn kwijtgeraakt; hun huis hun werk en hun familie. Velen van hen zijn afgeschreven door de maatschappij. Juist voor deze mensen wil de stichting er zijn. Ontmoeting biedt dak- en thuislozen professionele hulp, gedreven door hun christelijke naastenliefde. Samen met de hulp van gemeenteleden kunnen we hen perspectief bieden! Bijvoorbeeld door het inzamelen van producten, zoals artikelen voor badkamer, keuken of schoonmaak. Net waar behoefte aan is. In het kerkblad kunt u lezen wanneer er een inzameling is en welke producten er gevraagd worden. Ook bij de zondagse mededelingen wordt hier aandacht aan besteed.

10.8 SINT VOOR KINT, Actie via Serve the City Rotterdam

Helaas zijn er nog heel veel kinderen in Rotterdam die geen leuk Sinterklaasfeest kunnen vieren. Simpelweg omdat er thuis niet genoeg geld is. De gemeente Rotterdam en verschillende fondsen en bedrijven dragen daarom bij aan Sint Voor Kint. Daarnaast organiseren vrijwilligers, groepen en kerken sponsoracties. Er worden cadeaubonnen t.w.v. € 20,00 uitgedeeld via de Voedselbank Rotterdam en maatschappelijke organisaties.

Zo werden er 2775 kinderen die normaal geen cadeau zouden ontvangen in december, nu ook verrast door hun ouders. De Groene Tuinkerk schenkt ieder jaar een bedrag om deze cadeaubonnen te kunnen kopen. U leest en hoort er meer over in november! Doet u mee?!

10.9 Serve The City Hemelvaartsactie

De Serve the City Hemelvaartsactie is een jaarlijkse periode met verschillende buurtacties rond Hemelvaart. In de wijken brengen mensen kleine veranderingen aan door bijvoorbeeld een schoonmaakactie, inzamelingsactie van voedselproducten, een gezellige

lunch voor wijkbewoners, high tea te organiseren. Op verschillende plekken zijn kinderfeesten met leuke spellen. Hier doen wij als Groene Tuinkerk aan mee en helpen financieel en zo nodig met menskracht.

10.10 Kerstpakketten-actie Detentiecentrum Zestienhoven

Welkom onthaal is een interkerkelijke organisatie die zich o.a. bezighoudt met het welzijn van vluchtelingen die zijn ingesloten in detentiecentrum Zestienhoven en u vraagt om financiële steun bij de kerstpakkettenactie.

Net als andere jaren willen we het volgende in het cadeaupakket doneren: € 5,00 saldo beltegoed, wat lekkers en toiletartikelen. Het gaat om ongeveer 400 mensen, daarvoor vraagt Welkom Onthaal een gift. De diaconie van de Groene Tuinkerk kent een bedrag toe en aan de gemeenteleden wordt een bijdrage gevraagd. U kunt uw bijdrage overmaken met vermelding voor welke actie uw donatie bestemd is op de bankrekening van de diaconie.

Contactpersonen voor de diaconie in de Groene Tuinkerk zijn: Bram van Splunter en Ton den Hartog.

10.11 Zendingsproject

De zendingscommissie, onderdeel binnen de diaconie, zoekt elk jaar een jaarproject via Kerk in Actie. Doel van een project is altijd de verkondiging van het evangelie van Jezus Christus en de verspreiding van Gods woord onder de mensen. Een project loopt van Pinksteren tot Pinksteren en wordt tijdens de dienst nader toegelicht. Gedurende het jaar wordt met regelmaat aandacht gevraagd voor het lopende project om het enthousiasme van de gemeente levend te houden. Tijdens de twee zendingszondagen in het preekrooster wordt in samenspraak met de voorganger zoveel als mogelijk aansluiting gezocht bij het jaarproject. In de Pinksterdienst wordt bekend gemaakt wat de totale opbrengst was. Dat is altijd een mooi moment. Het project voor 2026-2027 is: Bijbel Competitie stimuleert Bijbellezen in Egypte.

10.12 Project werelddiaconaat

Tweemaal per jaar vraagt de diaconie extra aandacht voor projecten voor het werelddiaconaat van Kerk in Actie. Uitgangspunt is dat deze projecten mensen in staat stellen om zelf een inkomen te verwerven. Te denken valt aan de aanschaf van zaaigoed, landbouwgereedschap of naaimachines. In het kerkblad kunt u hierover lezen.

10.13 Noodhulp

Helaas kan het voorkomen dat er ergens in de wereld acuut hulp nodig is. Bijvoorbeeld na een aardbeving of overstroming. De diaconie houdt dan extra collectes en doneert daarnaast ook uit eigen middelen.

11. Verbonden met andere kerken

11.1 SARI-kerken

Onze kerk maakt deel uit van het overlegorgaan SARI, Samenwerkende kerken in Ridderkerk. Daarin zitten ook De Levensbron in Ridderkerk en de Christus is Koningkerk in Slikkerveer. Het accent binnen de samenwerking ligt op het uitwisselen van informatie in elkaars media en regulier overleg tussen vertegenwoordigers van deze kerken en tussen de pastores. We zijn welkom bij elkaars activiteiten; waar het mogelijk is, bieden we een activiteit gezamenlijk aan.

11.2 House of Worship Hulanda en de Boezemkerk

De Kerk aan de Maas deelt de kerkruimtes met HOWH (House of Worship Hulanda), de Antilliaanse kerk met wie een goede verstandhouding bestaat.

Verder is er onderlinge sympathie tussen de Boezemkerk (Hervormde gemeente), die deel is geworden van een pioniersplek, en onze kerk.

11.3 Oecumene

In de Veertigdagentijd werken we samen met Protestantse en Rooms Katholieke kerken van Ridderkerk en IJsselmonde. U leest er alles over in hoofdstuk 6.

Ruimte voor aantekeningen

Tentoonstelling Kerstherberg

Kerstengelproject

Palmpasen

Startweekend

Paasontbijt

Vrouwencontactgroep

